
بسم الله الرحمن الرحيم

شرح جامع

دانستنی های تخصصی، تاریخی و بینشی در هنر نمایش

«هنر»

(کارگردانی)

مولف: سمیه یعقوبی

انتشارات ارشد

پیشگفتار ناشر

خداوند بزرگ را شاکریم که فرصتی عنایت فرمود تا بتوانیم قدمی در جهت گسترش علم و فرهنگ کشور عزیزمان برداریم و مسیری هموار را در اختیار مخاطبان و داوطلبان علاقمند به ادامه تحصیل قرار دهیم. از آنجائی که درحوزه کتاب‌های درسی و کمک درسی کارشناسی ارشد کتاب‌های زیادی به رشته تحریر در آمده است با این حال وجود یک مجموعه جامع، دقیق، کامل و دارای رفرنس(منابع) مستند احساس می‌شود.

همیشه دغدغه داشتیم که ای کاش می‌شد تمامی منابع پراکنده و گاهاً دست نایافتنی کنکور در یک مجموعه به گونه‌ای جذاب و شیوا آماده می‌شد و همچنین سوالات دوره‌های قبل کنکور نیز به گونه‌ای تشریحی پاسخ داده می شدند، که خدشه‌ای بر آنها وارد نشود و خیال داوطلبان عزیز آنقدر آسوده باشد که اطلاعات مندرج در پاسخنامه‌ها را برای بهره‌گیری در آزمون خود بکار گیرند. این کار با یاری خداوند بزرگ و همکاری نخبه‌ترین دانشجویان و اساتید کشور در انتشارات ارشد هماهنگ گردید و در تمامی مقاطع تحصیلی از کاردانی به کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری در حوزهٔ آزمون‌های سراسری – آزاد و پیام نور بسته‌های آموزشی شامل کتاب‌های بانک سوالات و کتاب‌های شرح جامع درس آماده گردید. در تهیه مجموعه‌های فوق‌الذکر از فارغ‌التحصیلان کارشناسی ارشد و دکتری که حائز رتبه‌های تک رقمی کنکور می‌باشند، استفاده کرده‌ایم، تا شما عزیزان بتوانید در راستای افزایش توان علمی خود در جهت نیل به مقصود خویش نایل آیید. بدون تردید می‌توان گفت که برای اولین بار در نظام آموزشی کشور مجموعه‌ای به این سبک عرضه می‌شود که در کیفیت و کمیت بی‌نظیر بوده و تمامی نیازهای دانشجویان و داوطلبان عزیز را پوشش می‌دهد. امید است که استفاده از این مجموعه عزیزان را در جهت موفقیت در آزمون یاری رسانده باشد. در پایان لازم به ذکر است که بی نقصی محض از آن خداوند متعال می‌باشد، بنا براین از تمامی خوانندگان و داوطلبان عزیز خواهشمندیم نظرات سازنده خود را در مورد این کتاب به سایت انتشارات ارشد اعلام نمایند تا ما را در جهت هر چه بهتر آماده کردن این محصولات یاری رسانند.

با تشکر

ناشـــــر

www.arshadbook. ir

با دستان پر از شمیم یاس....

تقدیم به

پدر و مادرم

پیشگفتار مولف

با سپاس از پروردگار مهربانم، که مرا یاری نمود در مجموعه عظیم علمی فرهنگی انتشارات ارشد در میان صاحبنظران و اندیشمندان بتوانم شرح درس، دانستنی‌های تخصصی تاریخی، بینشی در هنر نمایش را به دوستان پویایی راه علم و هنر تقدیم نمایم.

دوستان عزیز، پیش از شکل گرفتن این کتاب، بانک سوالات این درس تهیه شده است به این ترتیب که مجموعه آزمون‌های ده سال کنکور کارشناسی ارشد سراسری و آزاد این درس همراه با پاسخ تشریحی آماده گردید و در اختیار داوطلبان عزیز قرار گرفت و ارزیابی آماری منابع مورد استفاده طراحان سؤالات کنکور کارشناسی ارشد هنر رشته نمایش، صورت گرفت در نتیجه در تهیه این مجموعه سعی بر آن شد که منابعی مورد نظر قرار گیرند که بیشتر مد نظر طراحان محترم سوالات کنکور کارشناسی ارشد هنر رشته نمایش بوده است. و در تهیه این مجموعه تلاش کرده‌ام، بصورت خلاصه و با زبانی ساده به سیر روند هنر تئاتر از سده پنجم پیش از میلاد تا سده بیستم بپردازم.

آرزومندم که این کتاب، یاریگر شما در نیل به اهداف ارزشمندتان باشد. و در پایان، دوستان صاحبنظر هرگونه پیشنهاد یا انتقاد سازنده‌ای در رابطه با این کتاب را می‌توانید به صندوق پستی اینجانب ارائه دهید.

در پناه پروردگار مهربان، پیروز و سربلند باشید.

با تشکر

sy-yaghobi@ut.ac.ir

فهرست مطالب

عنوان **صفحه**

فصل اول: تئاتر یونان باستان

نکات کلیدی فصل اول «تئاتر در یونان باستان» ۱۸

تست‌های آخر فصل ۲۱

پاسخ تست‌های آخر فصل ۲۴

فصل دوم: تئاتر «روم باستان»

نکات کلیدی فصل دوم «تئاتر روم باستان» ۳۲

تست‌های آخر فصل ۳۴

پاسخ تست‌های آخر فصل ۳۵

فصل سوم: تئاتر در قرون وسطی

نکات کلیدی فصل سوم «تئاتر در قرون وسطی» ۴۱

تست‌های آخر فصل ۴۲

پاسخ تست‌های آخر فصل ۴۳

فصل چهارم: تئاتر ایتالیا در رنسانس

نکات کلیدی فصل چهارم «تئاتر ایتالیا در رنسانس» ۴۹

تست‌های آخر فصل ۵۰

پاسخ تست‌های آخر فصل ۵۲

فصل پنجم: «عصر طلایی تئاتر الیزابتن»

نکات کلیدی فصل پنجم ۴۹

تست‌های آخر فصل ۶۰

پاسخ تست‌های آخر فصل ۶۳

فصل ششم: «هنر تئاتر در قرن هفدهم»

نکات کلیدی فصل ششم ۷۱

تست‌های آخر فصل ۷۳

پاسخ تست‌های آخر فصل ۷۵

فصل هفتم: هنر تئاتر در قرن هجدهم

نکات کلیدی فصل هفتم ۸۳

تست‌های آخر فصل ۸۵

پاسخ تست‌های آخر فصل ۸۷

فصل هشتم: «هنر تئاتر در قرن نوزدهم»

نکات کلیدی فصل هشتم ۹۸

تست‌های آخر فصل ۱۰۰

عنوان **صفحه**

پاسخ تست‌های آخر فصل ۱۰۴

فصل نهم: (هنر تئاتر در قرن بیستم)

نکات کلیدی فصل نهم ۱۳۱
تست‌های آخر فصل ۱۳۳
پاسخ تست‌های آخر فصل ۱۴۰

فصل دهم: (هنر نمایش در شرق)

نکات کلیدی فصل دهم ۱۶۲
تست‌های آخر فصل ۱۶۶
پاسخ تست‌های آخر فصل ۱۷۰

منابع و مأخذ ۱۷۳

فصل اول

تئاتر یونان باستان

عناوین اصلی

- سرآغاز هنر تئاتر
- آیین بزرگداشت دیونیزوس
- جشنواره «دیونیزوس شهر»
- تراژدی
- نمایشنامه‌نویسان مطرح قرن پنجم قبل از میلاد
  - آشیل
  - سوفوکل
  - اوریپید
- ساختار تراژدی در یونان باستان
- فن شعر ارسطو
- کمدی در یونان باستان
  - آریستوفان
  - مناندر
- ساختار کمدی کهنه در یونان باستان
- نمایش ساتیر
- نمایش میم
- صحنه تئاتر یونان باستان
- صحنه‌آرایی در یونان باستان
- نکات کلیدی فصل اول

فصل اول

تئاتر یونان باستان

سرآغاز هنر تئاتر

انسان اولیه برای غلبه بر نیروهای طبیعی، به روش‌هایی روی آورد که این نیروها را در اختیار خود درآورد. پس با تکرار این روش‌ها و آداب، همراه مراسم ویژه‌ای مانند، رقص و آواز و قصه‌گویی، «آیین» را بوجود آورد. و برای پاسخ به سوال‌هایی که در ذهنش ایجاد شده بود، در مورد فلسفه وجودی خودش و ارتباطش با جهان و هستی و نیز آرزوهایش به «اسطوره» پناه برد.

اگر قرار باشد در اینجا به طور گسترده‌ای به خاستگاه و سرآغاز هنر تئاتر بپردازیم، می‌بایستی نظریه‌های بیشماری را مورد ارزیابی قرار دهیم، پس به مقبول‌ترین نظریه در مورد خاستگاه تئاتر اشاره می‌کنیم و آن «اسطوره و آیین» است. هنر تئاتر، هنری است که در هر دوره و عصری اندیشه‌ای را انتقال می‌دهد و انسان ابتدایی بوسیله «اساطیر و آیین‌ها» به افکار و آرزوهایش جان می‌بخشید و جهان خود را تعریف می‌کرد و سرانجام با تکرار این آیین‌ها، به تجربه‌های والایی رسید که به فرایافت او از هستی کمک کرد و در نتیجه با بینشی همراه شد و در یونان باستان با تمرکز توجه قرار گرفتن «انسان» و «فلسفه»، تئاتر بوجود آمد.

آیین بزرگداشت دیونیزوس

براساس فرهنگ دینی و اسطوره در یونان باستان، خدایان بی‌شماری در کوه المپ زندگی می‌کردند که خدای خدایان «زئوس» نام داشت. «دیونیزوس» پسر خدای خدایان بود که یکبار کشته شد و بار دیگر زنده گردید و یونانیان با توسل به این اسطوره یعنی زایش و زندگی دوباره، «دیونیزوس» را «خدای باروری و شراب» می‌دانستند و هر ساله در طی مراسمی آیینی، برای باروری زمین‌های کشاورزی و زیاد شدن محصول، مراسم قربانی کردن را انجام می‌دادند به این صورت که «خون بز» و شراب را بر روی مزارع می‌ریختند و سرودها و آوازهای دسته‌جمعی می‌خوانند که به این سرودهای روحانی و رقص‌های که اجرا می‌شد «دیتیرامب» می‌گویند.

جشنواره «دیونیزوس شهر»

در سده ششم قبل از میلاد شهر آتن محل برگزاری جشنواره‌های متعددی در بزرگداشت خدایان بود که مهم‌ترین آنها «دیونیزوس شهر» نام داشت که در ستایش دیونیزوس بر پا می‌شد و درام در این جشنواره مطرح شد و از شرایط شرکت درام‌نویس در این مسابقه ارائه سه «تراژدی» و یک نمایش «سایتر» بود.

تراژدی

واژه تراژدی از «تراگودیا» به معنای «ترانه بز» گرفته شده است و خاستگاه آن را بدیهه پردازی سر گروه همسرایانِ دیترامیب، می‌دانند. اولین کسی که «دیتیرامب‌ها» را بصورت «قطعه‌ای ادبی» درآورد «آریون» نام داشت اما از «تس پیس» به عنوان «پدر تراژدی» نام می‌برند زیرا او ابداع‌کننده شخص اول بازی است که به آن «پاسخگو» یا «هیپوکریت» گفته می‌شود. و به این ترتیب بود که «دیالوگ» بوجود آمد.

نمایشنامه‌نویسان مطرح قرن پنجم قبل از میلاد یونان باستان

آشیل «Awschylus» (۴۵۶-۵۲۲ ق.م)

سردمدار تراژدی‌نویسان یونان باستان است و موضوع بیشتر آثار او مذهبی است. و مفاهیم فلسفی و بینشی در آثار او به طور ویژه‌ای نمایان است. ابداع بازیگر دوم را به او نسبت می‌دهند و همسرایان را در ۱۲ نفر تثبیت کرد.

از بسیاری آثاری که خلق کرده امروزه فقط ۷ اثر از آشیل رسیده است. یکی از ویژگی‌های بارز آثار او این است که اکثر تراژدی‌های او براساس فرم «تریلوژی» یا «سه گانه» نوشته شده‌اند.

یکی از بهترین آثار او «پرومته در زنجیر» می‌باشد که باقیمانده‌ای از تریلوژی است که موضوع آن در مورد خدایان است.

دیگر تریلوژی او «اورسیتا» نام دارد که شامل سه نمایشنامه (آگاممنون ـ ساقی‌ها ـ الهگان انتقام) است.

دیگر نمایشنامه او «ایرانیان» نام دارد که موضوع آن سیاسی است و درباره جنگ ایران و یونان می‌باشد دیگر اثر او «مخالفان هفتگانه تب» نام دارد.

آثار آشیل عبارتند از:

۱ـ پرومته در زنجیر

۲ـ پرومته از بندرسته

تریلوژی «اورسیتا» (۳- آگاممنون ۴- ساقی‌ها ۵- الهگان انتقام)

۶ـ ایرانیان یا (پارسیان)

۷ـ مخالفان هفتگانه تب یا (هفت نفر بر ضد تب)

طرح داستانی نمایشنامه «پرومته در زنجیر»

«پرومته» بدون اجازه خدای خدایان (زئوس) آتش را به انسان‌ها هدیه می‌کند و در پی این اقدام او، خدایان خشمگین شده او را در کوه «المپ» به زنجیر می‌کشد تا او را تنبیه نمایند و اورا به توبه وا دارند اما پرومته از قبول بار گناهی که به او نسبت داده‌اند، سرباز می‌زند و در نهایت به کاری عبث گمارده می‌شود.

طرح داستانی نمایشنامه «آگاممنون» اثر «آشیل»

شاهزاده تروایی به نام «پاریس» شیفته همسر برادر «آگاممنون» می‌شود و او را با خود به تروا می‌برد. آگاممنون برای محاصره تروا به سفر دریا می‌رود، اما در آنجا اسیر طوفان می‌گردد و خدایان به او می‌گویند. برای رهایی از این مشکل باید دختر خود را «ایفی ژنی» قربانی کند و او نیز دختر شش ساله‌اش را برای خدایان قربانی کرده و خون او را در دریا می‌ریزد از آنجا، شهبانو کلماینسترا، همسر آگاممنون، کینه او را به دل می‌گیرد و در طی ده سالی که آگاممنون در محاصره تروا بسر می‌برد به همراه همدست خود، نقشه قتل آگاممنون را می‌کشد و وقتی آگاممنون به کاخ خود در آرگوس بازی می‌گردد ...

سوفوکل (Sophocles) (۴۹۶ـ ۵۲۵ ق.م)

او در آثارش تحت تاثیر آشیل قرار داشت اما از لحاظ ساختار دراماتیک، نمایشنامه‌های او بسیار چمشگیرتر هستند به طوری که ارسطو، در مبحث شعر دراماتیک، نمایشنامه‌های او را مورد معیار قرار داد. ویژگی بارز آثار او محوریت مفهوم «تقدیر» است که شخصیتی را درگیر بحرانی می‌نماید. ابداع بازیگر سوم را به او نسبت می‌دهند و او از مسابقه‌های بسیاری، جوایز متعددی را از آن خود کرد که شاهکار او نمایشنامه «ادیپ شهریار» می‌باشد. یک قسمت از تریلوژی «افسانه‌های تبای» که دو قسمت دیگر آن (ادیپ درکلنوس) و یکی از زیباترین نمایشنامه‌های تاریخ نمایش یعنی «آنتیگونه» است. دیگر آثار او الکترا ـ زنان تراخیس ـ فیلوکتتس ـ و آژاکس نام دارد.

آثار سوفوکل عبارتند از:

تریلوژی افسانه‌های تبای (۱ـ ادیپ شاه ۲ـ ادیپ درکلنوس ۳ـ آنتیگونه)
۴ـ الکترا
۵ـ زنان تراخیس
۶ـ فیلوکتتس
۷ـ آژاکس

طرح داستانی نمایشنامه «ادیپ شهریار» اثر «سوفوکل»

لایوس شاه و همسرش پسری به دنیا آوردند به نام «ادیپ»، اما او را بر سر راه می‌گذارند زیرا غیبگویی پیش‌بینی کرده است که روزی پسر، پدر را خواهد کشت. نوزاد توسط چوپانی نجات می‌یابد و بزرگ می‌شود. او روزی از غیبگوئی سؤال می‌کند که آینده‌اش چیست؟ غیب‌گو (پیشگو) به او می‌گوید از وطن خودت فرار کن چون در طالع تو آمده است که پدر را کشته و با مادرت ازدواج می‌کنی، ادیپ که نمی‌خواست پدر چوپانش را بکشد، زود از پیش او فرار کرد. در راه با ارابه پادشاه «لایوس» برخورد کرده و بر نزاعی او را از پای در می‌آورد. بعد از آن به شهر تب می‌رود در آنجا با همسر پادشاه آن شهر (ژوکاسته) ازدواج می‌کند و صاحب فرزندانی می‌شود. در ادامه طاعون شهر را فرا می‌گیرد و طاعون آغازی است برای شروع تراژدی «ادیپ شاه»...

طرح داستانی نمایشنامه «آنتیگونه» اثر «سوفوکل»

بر اثر نزاعی که بین برادران آنتیگونه صورت می‌گیرد، هر دو نفر آنها کشته می‌شوند وکرئون به فرمانروایی می‌رسد و او اجازه دفن جسد «پولینیوس» را به جرم خیانت به کشورش را نمی‌دهد و آنتیگونه در مقابل این بی‌حرمتی به قانون‌های خدایان، می‌ایستد و بر اجرای قانون خدایان پافشاری می‌کند. و در نهایت این تراژدی با مرگ «آنتیگونه» نامزد او «هایمون» و همسر کرئون و با شوریدگی کرئون به پایان می‌رسد.

اوریپید Euripides (حدود ۴۸۰ ـ حدود ۴۰۶ ق.م)

در آثارش برخلاف آشیل و سوفوگل که به رابطه بین انسان و خدایان می‌پرداختند نگاه او زمینی شده است و به زندگی انسان‌ها می‌پردازد او نمایشنامه‌نویسی است که آثارش در زمان حیاتش کمتر مورد استقبال قرار گرفت از نمایشنامه‌های بسیاری که نوشته است ۱۸ اثر به دست ما رسیده است.

آثار اوریپید عبارتند از:

۱ـ مده آ
۲ـ هیپولیت
۳ـ هراکلس
۴ـ هلن
۵ـ آلست
۶ـ فرزندان هراکلس
۷ـ زنان تروا
۸ـ آندروماک
۹ـ ایفی ژنی در تاوریس
۱۰ـ هکاب
۱۱ـ ایون
۱۲ـ زنان فنیقی
۱۳ـ باکائه
۱۴ـ ایفی ژنی در آولیس
۱۵ـ هراکلس
۱۶ـ ارست
۱۷ـ الکترا
۱۸ـ سیکلوپ (تنها ساتیر باقی مانده از آن دوران)

طرح داستانی «مده‌آ» اثر «اوریپید»

«جیسن» در سفر خود برای بدست آوردن «پشم زرین» به همدستی «مده‌آ» توطئه‌ها را دفع کرده و او را به زنی می‌گیرد. بعد از سال‌ها که مده‌آ صاحب دو فرزند از جیسن است. خبر خیانت همسرش را می‌شنود که با دختر پادشاه ازدواج کرده است و مده‌آ برای انتقام جویی از «جسین» دو فرزندش را به قتل می‌رساند و ...

طرح داستانی نمایشنامه «آندروماک» اثر «اوریپید»

هکتور یکی از سرداران جنگ تروا است که همسری به نام «آندروماک» دارد و همسرش از رفتن او به جنگ بیقرار است. وقتی که قرار می‌شود هکتور در جنگی تن به تن در مقابل آشیل قرار گیرد ...

ساختار تراژدی در یونان باستان

پیش درآمد (پرولوگ): شرح کلی در مورد واقعه تراژدی
مقدمه (پارادوس): معرفی همسرایان و فضاسازی تراژدی
اپیزود: واقعه اصلی تراژدی
آوازهای دسته جمعی (استاسیمون): که بعد از هر اپیزود اجرا می‌شود.
نتیجه فرود (اکسدوس): خاتمه تراژدی

فن شعر (بوطیقا) ارسطو

ارسطو (۳۸۴ تا ۳۲۲ پ.م) نویسنده اولین و بنیادی‌ترین رساله نقد هنر است و مخصوصاً در ارتباط با هنر نمایشنامه‌نویسی او را می‌توان پدر نظریه ادبیات نمایشی دانست. او در رساله فن شعر در ابتدا به ۳ نوع شعر پرداخته است. شعر حماسی، شعر غنایی، شعر دراماتیک (نمایشی) و براساس نمایشنامه‌های برتر نویسندگانی مثل سوفوکل، معیارهای برای تراژدی ایجاد کرده است. از نظر ارسطو اجزاء ششگانه تراژدی عبارتند از: ۱. افسانه مضمون ۲. سیرت (شخصیت- ایتی) ۳. اندیشه ۴. گفتار ۵. آواز و موسیقی ۶. منظر نمایش

کمدی در یونان باستان

(آریستوفان) Aristophan (۳۸۰ ـ ۴۴۸ ق.م)

او را شاخص «کمدی کهنه» می‌نامند و آثار او تفسیرهای در مورد ناملایمات اجتماعی و سیاسی دوران خودش می‌باشد و با خلق موقعیت مسخره و مضحک دست به انتقاداتی درباره زندگی مردم هم عصر خودش می‌زند. و بویژه «جنگ پلوپونز» مایه اصلی بیشتر آثار اوست.

چندین نمایشنامه از او به دست ما رسیده است.

۱ـ زنبورها
۲ـ ابرها
۳ـ تسموفوریازوس
۴ـ پرنده‌ها
۵ـ الکه سیازوس
۶ـ قورباغه‌ها
۷ـ لیسیستراتا
۸ـ نجیب زاده‌ها
۹ـ آشتی
۱۰ـ آکارنی‌ها
۱۱ـ پلوتوس
۱۲ـ صلح
۱۳ـ مجمع زنان

منادر Menannder (۲۹۲ـ ۳۴۳ ق.م)

او را شاخص «کمدی جدید» می‌دانند زیرا آثار او درباره زندگی روزمره مردم می‌باشد و در آثارش به ویژگی رفتاری شخصیت‌ها می‌پرداخت نام اثر او «بدقلق» می‌باشد.

طرح داستانی نمایشنامه «مجمع زنان» اثر: «آریستوفان»

در پی دسیسه‌ای که زنان آتنی نقشه آن را می‌کشند، تصمیم می‌گیرند که اوضاع حکومت را بدست گیرند و در پی اقدامی، لباس همسران خود را به تن کرده و وارد مجلس قانون‌گذاری می‌شوند و قانونی را وضع می‌کنند که براساس آن حکومت را بدست بگیرند بطوریکه همه کارها فقط به دست زنان صورت گیرد...

ساختار کمدی کهنه در یونان باستان

۱- پیش درآمد (پرولوگ): شرح کلی داستان کمدی
۲- مقدمه (پارادوس): معرفی همسرایان و فضاسازی کمدی
۳- آگون: یک جدل و بگومگوی نمایشی که طرح کلی داستان مشخص می‌شود.
۴- پارادایسم: همسرایان بصورت مستقیم تماشاگران را مورد خطاب می‌گیرند.
۵- اپیزود: واقعه اصلی کمدی
۶- کوموس: خاتمه داستان کمدی

نمایش «ساتیر» در یونان باستان

برای کاستن هیجانات احساسی تماشاگران بعد از پایان یک تراژدی سنگین نوعی کمدی کوتاه اجرا می‌شود که تقلید مسخره‌آمیزی بود. نام ساتیر از گروه همسرایان همراه دیونیزوس گرفته شده است که لباسی نیمه انسان و نیمه حیوان بر تن داشتند و فقط یک نمونه ساتیر موجود می‌باشدکه، «سیکلوپ» نام دارد و اثر «اوریپید» می‌باشد.

نمایش «میم» در یونان باستان

نمایش‌های کوتاهی که همراه با شعبده بازی و تقلید پرندگان و حیوانات بود و تنها هدف آن به سرگرمی تماشاگران معطوف می‌شد و اصلا این نمایشنامه‌ها در مسابقه‌های درام نویسی جشنواره‌ها جایی نداشتند و در کل در یونان باستان به انواع سرگرمی‌ها «میم» گفته می‌شد.

صحنه تئاتر یونان باستان

واژه «تئاتر» از اصطلاح «تئاترون» به معنای «محل دیدن» گرفته شده است. در یونان باستان صحنه نمایش در شیب تپه‌ها ساخته می‌شد که به آن «اپیداورس» گفته می‌شود و در آن صحنه نمایش (اسکیسسن) و ارکسترا یا (محل رقص) وجود داشت و در داخل ارکسترا یک قربانگاه به نام «تیمل» قرار می‌گرفت. و در اطراف «پارودوس‌ها» به عنوان درهای ورودی برای ورود و خروج بازیگران و تماشاگران به کار می‌رفتند و جایگاه تماشاگران «ادیتوریوم» نام داشت.

صحنه‌آرایی در یونان باستان

برای خلق فضاهای خارجی در اسکین (صحنه) از دیوارهای رنگ شده به نام «پیناکس» استفاده می‌شد و نیز «پریاکتوا» در صحنه قرار می‌دادند که منشورهای سه وجهی بودند که بر روی هر وجه آن منظره‌ای نقاشی می‌شد و با توجه به صحنه مورد نظر تغییر می‌یافت و از ماشین ابزاری برای خلق جلوه‌های نمایشی استفاده می‌کردند بطور مثال برای «اکی کلما» گاری

چرخداری بود که برای نمایش اشخاصی که خارج از صحنه کشته می‌شدند به کار می‌گرفتند و «مکین»، جرثقیلی بود که به منظور معلق نگاه داشتن شخصیت‌ها در صحنه به کار گرفته می‌شد.

اپیداورس

نکات کلیدی فصل اول «تئاتر در یونان باستان»

دیتیرامب: سرودهای روحانی و آوازها و رقص‌های دسته جمعی که در آیین بزرگداشت دیونیزوس اجرا می‌شد.

آشیل: (اولین نمایشنامه نویس تئاتر یونان باستان سده پنجم ق.م که آثارش به دست ما رسیده است.)

آثار او:

۱ـ پرومته در زنجیر

۲ـ پرومته از بندرسته

تریلوژی «اورسیتا» (۳- آگاممنون ۴- ساقی‌ها ۵- الهگان انتقام)

۶ـ ایرانیان یا (پارسیان)

۷ـ مخالفان هفتگانه تب یا (هفت نفر بر ضد تب)

سوفوکل: (تراژدی‌نویس مطرح سده پنجم ق.م یونان باستان)

آثار او:

تریلوژی افسانه‌های تبای (۱ـ ادیپ شاه ۲ـ ادیپ درکلنوس ۳ـ آنتیگونه)

۴ـ الکترا

۵ـ زنان تراخیس

۶ـ فیلوکتتس

۷ـ آژاکس

اوریپید: (تراژدی نویس مطرح سده پنجم ق.م یونان باستان)

آثار او:

۱ـ مده آ

۲ـ هیپولیت

۳ـ هراکلس

۴ـ هلن

۵ـ آلست

۶ـ فرزندان هراکلس

۷ـ زنان تروا

۸ـ آندروماک

۹ـ ایفی ژنی در تاوریس

۱۰ـ هکاب

۱۱ـ ایون

۱۲ـ زنان فنیقی

۱۳ـ باکائه

۱۴ـ ایفی ژنی در آولیس

۱۵ـ هراکلس
۱۶ـ ارست
۱۷ـ الکترا
۱۸ـ سیکلوپ (تنها ساتیر باقی مانده از آن دوران)

ساختار تراژدی در یونان باستان

پیش درآمد (پرولوگ): شرح کلی در مورد واقعه تراژدی
مقدمه (پارادوس): معرفی همسرایان و فضاسازی تراژدی
اپیزود: واقعه اصلی تراژدی
آوازهای دسته جمعی (استاسیمون): که بعد از هر اپیزود اجرا می‌شود.
نتیجه فرود (اکسدوس): خاتمه تراژدی

ارسطو: فیلسوف و نظریه پرداز مطرح یونان باستان در سده پنجم ق.م

اجزاء ششگانه تراژدی از نظر ارسطو:

۱- افسانه مضمون
۲- سیرت (شخصیت ـ ایتی)
۳- اندیشه
۴- گفتار
۵- آواز موسیقی
۶- منظر نمایش

آریستوفان: شاخص کمدی کهنه در یونان باستان

آثار او:

۱ـ زنبورها
۲ـ ابرها
۳ـ تسموفوریازوس
۴ـ پرنده‌ها
۵ـ الکه سیازوس
۶ـ قورباغه‌ها
۷ـ لیسیستراتا
۸ـ نجیب زاده‌ها
۹ـ آشتی
۱۰ـ آکارنی‌ها